

עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:47	19:38	20:26
ת"א	18:44	19:36	20:23
חיפה	18:46	19:38	20:25
ב"ש	18:45	19:37	20:24

תורת החכמים

גיליון שבועי להנחלת תורת רבותינו חכמי ספרד זיע"א

יוצא לאור על ידי מכון חכמי ספרד רח' הרב צבאן 9 נתיבות טל 077-5535280 | פקס 077-5535281 | מייל toratsfarad@gmail.com

פרשת שמייני תשע"ח

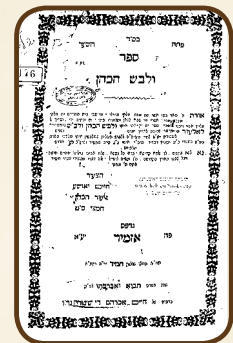
גיליון נ"ט

תולדותיהם של חכמים

הגאון רבי חיים יהושע אלעזר הכהן חמצי זיע"א

נלב"ע בכ"ו אדר ב' תרמ"א

מגאוני חכמי איזמיר היה הגאון רבי חיים יהושע אלעזר הכהן חמצי. מילדותו הניחוהו הוריו בין גדולי הדור, וישב וקיבל תורה מפי הרב הפרד"ס (רבי רפאל פינסק

שער הספר ולבש הכהן של הר"ה הנדפס באיזמיר

די שיגרה, מח"ס אות היא לעולם), רבי רפאל יצחק מאוי, מח"ס שרשי הים ורבי שלמה חכים מח"ס כסא שלמה. לעתים תכופות ישב אף אצל גאון עוזנו רבי חיים פלאגי וקיבל ממנו תורה והנהגה.

בשנת תר"כ עלה לארץ ישראל וכיהן כרבה של חיפה, והיה ממייסדי הקהילה התורנית שם.

מלבד חיבורו ולבש הכהן על התורה, מוננו נבנה המאמר הסמוך, חיבר רבינו גם את ספר כה תברכו על ברכת כהנים, מעשה ח"א ומעשה אבות על פרקי אבות (נדפס לראשונה בידי

חברת אהבת שלום) ועוד ספרים רבים שלא זכו לאור הדפוס, אך הוא מזכירם בחיבוריו שיצאו לאור. מהם חיבור על התהלים, חיבור של דרושים וספר מערכות ע"ה א"ה ב'.

בטעם שמיאן אהרן לגשת למזבח

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קִרְבַּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת הַטָּאתְךָ וְאֶת עֲלֹתְךָ וְכַפֵּר בְּעֶדְךָ וּבְעֵד הָעָם וְעָשִׂה אֶת קִרְבְּנֵי הָעָם וְכַפֵּר בְּעֶדְם כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' (טו, ט)

קרבנות בבית המקדש כיון שהוא שוגג, ולרב ששת נפסל כיון שהזריקה נחשבת כשירות לעבודה זרה, שהרי כדוגמתה בביהמ"ק נפסלת היא בזר, ושירות לעבודה זרה פוסל אף בשוגג, (כל עבודה בביהמ"ק שמוחתה לכהנים בלבד נחשבת לשירות). וק"ל דהלכתא כרב נחמן.

ומעתה יתבאר המדרש, שבשעה שהביט משה באהרן שהיה מכה בקורנס בעגל, חשב שדינו כעובד עבודה זרה עקב השתתפותו עם ישראל במעשה העגל, וסבר שבגין זה נדחה אהרן מכהונתו, וכדעת הרמב"ם שסובר שהעושה עבודה זרה אע"פ שלא עבדה, דינו כעובד כזמם, והרי לדעת רב ששת אע"פ ששב בתשובה אסור לו להמשיך לכהן. לפיכך השיבו הקב"ה שאינו כן, אלא הלכה כדברי רב נחמן שאף אם זרק את הדם לע"ז שנחשב לעבודה שירות, מ"מ אם היה זה בשוגג ושב בתשובה יכול לעבוד בבית המקדש, וכיון שכוונתו של אהרן לטובה הייתה כדי לעכב את ישראל מלחטוא, ולכן נקרא שוגג, להכי קרבנו עולה לפני לריח ניחוח. והוסיף הקב"ה ואמר לו שכדי שלא יבואו עוד לטעות בהלכה זו ויסברו שכהן ששגה אינו יכול לשרת עוד, לכן אשליט את אהרן על קרבנותיהם של בני ישראל, וממנו ילמדו לדורות שכהן ששגה בע"ז ושב בתשובה כשר לעבודה בבית המקדש. ע"כ דברי הרב "אש דת".

ומן הבאר נבוא לבאר את כוונת רש"י, שבשעה שאמר משה לאהרן "קרב אֶל הַמִּזְבֵּחַ" היה בוש וירא לגשת להקריב אצל המזבח את הקרבנות, והגם ששוגג היה בעשיית העגל שלא נתכוון אלא לעכבם, עכ"ז חשב שמא הלכה כדברי רב ששת שכהן ששגג בע"ז ושב בתשובה אין קרבנו עולה לריח ניחוח, עד שאמר לו משה "למה אתה בוש, לכן נבחרת" דייקא "לכן" בעבור שעל ידי שיקרב אהרן אצל המזבח תיקבע ההלכה לדורות כדברי רב נחמן, שכהן ששגג בעבודה זרה ושב, קרבנו עולה לריח ניחוח, וא"כ מעתה "קרב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת הַטָּאתְךָ וְאֶת עֲלֹתְךָ".

[אמר העורך, צע"ג בדברי הגאונים זצ"ל, כיון שלכאור דבריהם נסתרים מדברי הרמב"ם בהלכות ביאת מקדש פ"ט הל' יג, שפסק דהלכתא כרב ששת. ד' יזכנו להבין דבריהם הקדושים].

פירש"י "שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש, לכן נבחרת".

וכל המפרשים המה ראו כן תמחו, מה מצאו הבושה והיראה מקום לנוח בליבו של אהרן עד שהיה ירא ובוש לגשת אל המזבח? ועוד היאך הלכה לה הבושה והיראה של אהרן במה שאמר לו משה "לכן נבחרת"?

ומבאר הגאון רבינו חיים יהושע אלעזר הכהן חמצי (ראה אודותיו במדור הסמוך) בספרו "ולבש הכהן", בהקדים את דברי הגאון רבי חיים אלפאנדרי בספרו "אש דת" שהביא את המדרש (שמו"ד ל"ב, עה"פ "וְאֶתְּהָהּ הַקִּרְבָּן אֶלְיָיִךְ" (שמות כ"ח, א), שבשעה שירד משה מסיני ראה את ישראל באותו מעשה והביט באהרן וראהו מכה על העגל בקורנס, ומשה היה סבור שאהרן שותף עמהם והיה בלבו עליו, אמר הקב"ה למשה יודע אני את כוונתו של אהרן שהיתה לטובה, שבשעה שאמר ישראל לאהרן "קום עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים" (שמות ל"ב, א) אמר להם פרקו נזמי הזהב, ואני כהן ואקריב קרבן לפני העגל, והוא לא נתעסק בזה אלא לעכבם עד שיבא משה, א"ל הקב"ה אהרן חייך אין אני משליט על הקרבנות של בני אלא אותך שנאמר "וְאֶתְּהָהּ הַקִּרְבָּן אֶלְיָיִךְ" (ש"ס ע"כ).

עוד הביא את מחלוקתם של הרמב"ם והרמב"ן. בגדר מי נקרא עובד עבודה זרה, שלדעת הרמב"ם בספר המצוות (ל"ב ב) שאם עשה בעצמו או אמר לאחר לעשותה דינו כדן עובד ע"ז ואפילו אם לא עבד אותה לאחר מכן. אך הרמב"ן (ש"ס) רוח אחרת עמו, וסובר שאם עשאה, כל עוד שלא עבד ע"ז בפועל אינו נחשב כעובד עבודה זרה.

וע"פ זה הקשה, שהרי בחטא העגל כתיב "וַיִּגַּף ה' אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶהֱרֹן" (שמות ל"ב, לה) ומאחר וכלל הכתוב את אהרן עם עושי העגל, א"כ לדברי הרמב"ם, נמצא אהרן, ככל אותם שעשו את העגל חלילה, וא"כ היאך השליט הקב"ה את אהרן על קרבנותיהם של ישראל?

וביאר, ע"פ מאי דאיתא במנחות (קט), שנחלקו רב נחמן ורב ששת, בעניין כהן שזרק את הדם לפני עבודה זרה בשוגג ושב בתשובה, שרוב נחמן לא נפסל מלהקריב

היולא דצדיקיא

יום שבת כ"ב ניסן

רבי יהודה רזאניס, ראב"ד וראש הישיבה באיסטנבול (הקדמון), מח"ס משנה נמלך על הרמב"ם, פרשת זרעים דחיים... תפ"א
 רבי יצחק לומברוזו (השני), מחו"ר תניס... תקנ"ט
 רבי נסים רפאל פראנקו, דיין בחברון, ר"מ בשיבתו של השדי חמד... תרע"ב
 רבי דוד מאפו, חכם באשי בברוס סמירנא ובגאדא, מח"ס שו"ת מני דוד, בני מאיר דרשות... תרפ"א
 רבי שאול אבן דאן, ראב"ד מוקון, מח"ס שו"ת הגם שאול ושנה שאול... תשל"ב
 רבי בן ציון דיעי, מחו"ר גרבא, מח"ס בית ציון... תשס"ו

יום ראשון כ"ג ניסן

רבי משה מרטאני, (השני), סלונקי (וי) צפת, מסמכים ע"י מה"ר"י ברב, מח"ס שו"ת המב"ט, בית אלקים ועוד... שמה"ה
 רבי מנחם עמוס ימין, ראב"ד טריפולי... תר"ץ

יום שני כ"ד ניסן

רבי מנחם מנאח (השני), ג'רבא, מח"ס שערי רחמים על משלי, מנחם ירושלים מערכות ועוד... תשי"ג
 רבי אברהם הכהן, רבה של ספאקס (השני) ושכונת תלפיות בירושלים (השני מרטאני) מח"ס מלל לאברהם... תשנ"ד

יום שלישי כ"ה ניסן

רבי חיים הכהן, מצרים, רבה של חאלב, תלמיד המהר"ח"י, מח"ס מקור חיים על השו"ע ותורת חכם ע"ת... תט"ו
 רבי אהרן בוכריץ, מחו"ר ג'רבא, מח"ס בגדי אהרן... תשס"ב
 רבי יעקב אבוטבול, רבה של ספסופה... תשנ"ה

יום רביעי כ"ו ניסן

רבי אפרים נבון, איסטנבול (הקדמון), ירושלים, ובאיסטנבול שם מנח"כ, מח"ס מחנה אפרים על הרמב"ם... תצ"א
 רבי שמואל מרציאנו, רבה של קובלמקה ומקנס (לוד) (השני מרטאני), מח"ס שו"ת יוען שמואל... תשכ"ב

יום חמישי כ"ז ניסן

רבי יעקב ב"ר חנניה קובו, רבה של סלונקי וראש הישיבה, מח"ס שו"ת כוכב מיעקב... תרט"ד
 רבי יצחק ב"ר ישעיה אלפיה (הקדמון של ר"ה אלפיה מח"ס סנטרס הדואלי), חאלב, ירושלים, מחו"ר בית אל... תרע"ב
 רבי יהודה דיוק הכהן, תלמיד רבי אברהם עדים, חאלב, ירושלים יש לו חיבור על הלכות סת"ם... תרפ"ח

יום שישי כ"ח ניסן

רבי חיים נסים ברוך, ירושלים, ראש ישיבת כנסת אליהו... תקנ"ו
 רבי יחיא צאלח, המהר"י"ן, ראש הישיבה בצננא (השני), מח"ס פעולת צדיק ועין חיים... תקס"ה

לדעת חכמה ומוסר

ויאמר משה אל אהרן הוא אֶשְׁרֵךְ דָּבָר יְהוָה לְאָמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכַּבֵּד נִידָם אֶהְרֹן (א.י.)
 הנה כאן התנהג אהרן בחסידות ושתק במקום שישל לטעון ולקבל על הנגהת ה' אליו, ומכאן זה זכה למתנות הרבה. וכדרך שפירש הגאון חיד"א בחומת אנך על הכתוב בתהלים (א.ב.) "הושיעה ה' כי גמר חסיד", כי בזכות חסיד העולם עומד. וראוי להתבונן מהו חסיד הזה, כי רבותינו נתנו לו הרבה סימונים להכיר בו, כגון הוזהר במילי דניוקין או במילי דברכות (ב.ק.ל.) וכן מי שעבר רוב שנותיו ולא חטא (ומא.ל.) וכן הקשה לטעון ונחל לרצות או האומר שלי שלך ושלך שלך (אבות ה.) ועוד כיוצא בים ממאמרי חז"ל אלו, אשרי הזוכה לדרגות אלו. ומכל מקום יש למצוא את הדבר ששייך בכלולו. והנראה בעיני שהחסיד הוא השולט על גרשת לבו, ואינו נותן לכעסו או לעצבו או לכל מדה אחרת אשר בו, לפעול ולגדול, אלא עושה לפנים משורת הדין גם כששבור בשדק עמו, וגם אינו נהנה מאחרים ומתחסד עם בוראו בכל דרך. ואף כאן, בעת ששכל אהרן הכהן שני בניו והיה לו צער גדול ונורא, עם כל זה התחסד והתנהג למעלה מרגשת לבו ושתק, וממנו ילמד האדם כי מי יבין חשבונות שמים.

מנחת ירושלים לרבי מנחם מאוזן השני. זימא דנשמא חיד"א נישן תשי"ג

מעשי חכמים

הגאון רבי יחיא צאלח (המהר"ץ) זיע"א

נלב"ע כ"ח ניסן תקס"ה

"אנא, רבנו של עולם. וכני נא שלידי הראשון אשר יוולד לי, בן זכר הוא זה, ואקדיש אותו לעבודתך ויראתך!"

צילום כתב יד מהמהר"ץ מפורשו של רבי יוד מוהרי (משוקי) משנת תקל"ה

תפילה זו שגורה הייתה על פיה של הצדקת אשת רבי יוסף צאלח, מגדולי תלמידי החכמים בצנעא.

ויהי לתקופת השנה, ובן זכר נולד לשמחת המשפחה. כי בכל לבם ייחלו שבנם הבכור יאיר את חשכת גלות תימן, ודמעות רותחות שפכו על כך.

כי הימים, ימים קשים לגולת תימן הדוויה. מושלי המחוזות קיבלו חירות מלאה מהמלך ועשו ככל העולה על רוחם, ורוחם הייתה רוח עוועים של טירוף הדעת. בכל דרך ניסו להציק ליהודים ולהותירם בחיים. ידעו כי פרנסת המדינה באה מכוון חריצותם וכשרונם של העם היהודי ולא אבו לכלותו, אך מצד שני לא רצו לוותר על רשעותם המוטבעת בהם, וחיפשו אפשרויות להצר את צעדיהם.

באותה עת, גילה יהודי כשר ותמים כבן שישים שנה, כי לפי חוקי המדינה, מוסלמי הוא. בתדהמה שמע משכן וותיק, עמו סבר שהיה בקשרי ידידות טובים, שמאחר ואביו נפטר עליו בילדותו, ממילא חלים עליו חוקי המדינה שהוא הופך להיות מוסלמי לכל דבר ועניין!

השמועה נמצה והגיעה עד בית המלוכה. בלי לחקור או לדרוש אחר הפטפוטים, הורה המלך לאסור את היהודי המבוגר ולהביאו לפניו. "מוסלמי אתה", שאג כנגדו המלך, "ועליך להתנהג כמוסלמי!"

נרעד היהודי והשיב, "הוד מלכותו, שישים שנה שאני יהודי, כיצד תוכל לומר שבגלל שאבי נפטר לפני חמישים שנה, עתה עלי להתנהג כמוסלמי? איה הצדק והיושר?"

את המלך לא עניינו הצדק והיושר. לפניו יהודי כחוש, ומצווה לענותו עד אשר יקבל על עצמו את דת האסלאם. צוה והביאו לפניו בשר פיגולים, דרש מהיהודי לאכול, והאיש מסרב. ניסו להאכילו בכוח, והצדיק חושק את שיניו, לא יכנס לגופו מאכל טריפה. עמדו חיילי המלך והיכוהו על פיו, ולא פתח. ריסקו את שיניו במוטות פלדה, ולא נכנע. השליכוהו באחד מבורות הכלא עד שיאות לפתוח פיו, והוא מוטל זב דם, עם שיניים שבורות ולסת מרוסקת, ולא יגאל ולא יטמא. כך היה מוטל ביסוריו, עד שנפח את נשמתו.

באותה תקופה עמד מלאך ומושיע ליהודי תימן. עם לידתו נטלתו אמו והניחה אותו תחת כיפת השמים, העמידה לצדו בויך שמן והתפללה מעומק לבו למען בנה שיתקדש ויטהר ויאיר את חשכת הגלות. עם סיום תפילתה הרעים הרעם והבריק הברק, והנר נדלק מהברק, ומאו ידעו כי גדול בקרבם קדוש ישראל, שלימים נודע בשם רבינו המהר"ץ רבי יחיא צאלח.

רבי יחיא בן רבי יוסף צאלח (המהר"ץ) ראש גולת תימן, נולד בצנעא בשנת תע"ז וקיבל תורה מגדולי הדור ההוא. בגיל ארבעים ושלש התמנה לרב הראשי לכל תימן, עד הסתלקותו לאחר חמישים שנה. התפרסם בחיבורו 'פעולת צדיק' ובו בונה את פסקיו בעיקר ע"פ הרמב"ם, סידור תכלאל עץ חיים ועוד.

מאצרותיהם של חכמי התורה

וְיָהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְיוֹקֵי אֶשְׂרָאֵל (ט.ו.)
 איתא בגמ' מגילה (י.) "אמר רבי לוי ואיתימא רבי יונתן, כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער". וצריך להבין איה צער י' במה שקרא משה לאהרן ובניו בכדי שיכנהו במשכן?

והנה מובא בגמ' מנחות (קט.) אמר ר' יהושע בן פרחיה, בתחילה, כל מי שהיה אומר לי להתמנות לנשיא, הייתי כופתו ונותנו לפני הארי, אך עתה שאני כבר נשיא, כל האומר לי לירד מן הנשיאות, אני מטייל עליו קומקום של חמין.

ועל פי זה, מבוארים דברי המדרש (ויקרי' פרשה י"א סימן ו') שהטעם שכינה משה בשבעת ימי המילואים ותו לא, הוא משום שסירב בסנה שבעה ימים ללכת בשליחותו של הקב"ה, ולכן הענישו הקב"ה מדה כנגד מדה, במה שכינה שבעה ימים, כדי שלאחר מכן תינטל ממנו כהונתו ויהיה לו צער מזה.

ובהו יובן, שהצער שהיה לו למשה הוא מחמת שעברה כהונתו לאהרן ובניו, שכן צער גדול הוא לאדם שאחר שהעלהו לגדולה ניטלה גודלתו ממנו, להכי אמר הכתוב לשון "ויהי".

שארית יוסף, לרבי יוסף הכהן, גריבא

ויאמר משה אל אהרן הוא אֶשְׁרֵךְ דָּבָר ה' לְאָמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכַּבֵּד נִידָם אֶהְרֹן (א.י.)
 איתא במדרש "ויאמר משה אל אהרן הוא אֶשְׁרֵךְ דָּבָר ה' לְאָמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכַּבֵּד נִידָם אֶהְרֹן (א.י.)" וצריך להבין איזו טענה היא זו "וביום השמיני ימול" וגו'?

והנה, ידוע שהטעם שבני אהרן מתו הוא על שום שהקריבו אש זרה, ואפשר לבאר שעשו כן, משום שהם סברו שמעשה בשר ודם עדיף ממעשה שמים, דהיינו שרצו ל' שהאדם יעשה בעצמו, ולכן לא המתינו שתרד אש מן השמים.

ובהו יובן, שהיה לאהרן לטעון, שמאחר וציוותה התורה "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", ולא נולד האדם כשהוא מהול ונראה מכך שמעשה בשר ודם עדיף ממעשה שמים א"כ לכאורה לא שגו נדב ואביהו בני אהרן במה שהקריבו אש בשרית, אלא שהיה קודם שירדה האש מהשמיים, ויכל אהרן לטעון מדוע מתו, אך אע"פ כן "נידָם אֶהְרֹן".

מנחם חיי, לרבי יוסף חיים ילוח, טבריה

וְלִמְבַדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל וּבֵין הַשְּׁמָא וּבֵין הַשְּׁהוּרִי וְלַהֲוֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַתְּקִימִים אֶשְׂרֵךְ דָּבָר ה' אֲלֵיהֶם בְּיַד מֹשֶׁה (י.י.)

במסכת פסחים (א.) מובא מעשה בשני תלמידים שהיו יושבים לפני הלל, ושאלו ממנו שאלה זה במילים שונות, הראשון שאל מפני מה בוצרים כלים הענבים בכלים טהורים, ובזיתים אין מוסקים בכלים טהורים. והשני שאל מפני מה בוצרים אש בענבים בכלים טהורים, ואת הזיתים מוסקים בכלים טהורים. אמר הלל מובטח אני שאותו התלמיד שהשתמש בלשון טהורה בלבד, שיהיה מורה הוראות בישראל, ואכן לא עבר זמן רב עד שאותו תלמיד והורה הוראות בישראל,

זכרון משה, לרבי משה מאמאן, בשם הרב כתנות אור

וְאֵת הַחֲזִירִי בֵּי מִקְרָאִים פְּרָשָׁה הוּא וְשָׁעָה שָׁעָה פְּרָשָׁה הוּא וְגָרָה לֹא יִגְרָ טָמֵא הוּא לָכֵם (ו.א.)

יש להבין מדוע אמר הכתוב לשון "והוא גָרָה לֹא יִגְרָ", ולא אמר "וגרה איננו מעלה", כלשון הכתוב בסמוך (שם כו.)? וראה לבאר ע"פ המובא במדרש שוחר טוב עה"פ בתהילים "ה' מתיר אסורים" (קמ"ז.) שלעתיד לבא החזיר יהא מותר באכילה, ולכן נקרא שמו חזיר על שעתיד לחזור להיות. ואע"פ שידוע שאחד מ"ג עיקרים הוא שהתורה לא תשתנה בשום זמן ח"ו, מ"מ לעתיד לבא יעשה הקב"ה נס וישתנה טבעו ויהיה מעלה גרה כשאר בהמות הטהורות, ולכן יוכשר באכילה.

ומעתה, יש לומר שהוא הטעם שאמר הכתוב "והוא גָרָה לֹא יִגְרָ" כיון שאם היה אומר וגרה איננו מעלה, היה נשמע שמודיענו הכתוב את טבעו המוחלט שאינו מעלה גרה ואיסורו יהיה עולמית, אבל עתה שאמר "והוא גָרָה לֹא יִגְרָ" משמעותו שכעת אינו מעלה גרה ולכן הוא אסור, אבל לעתיד לבא כאשר ישתנה טבעו כדרך הבהמות הטהורות אזי גם החזיר יהא מותר באכילה.

פדה נפשי, לרבי פראג' עלוש, נאבס - באר שבע ולי' האור החיים הקדוש על הפסוק

לְמַבְדִּיל בֵּין הַשְּׁמָא וּבֵין הַשְּׁהוּרִי וּבֵין הַתְּקִימִים וּבֵין הַתְּקִימִים אֶשְׂרֵךְ לֹא תֵאָכֵל (ו.א.)

ויש להבין מדוע הכתוב הפך את הסדר שכן בתחילה פתח בטמא וסיים בטהור ואח"כ "ובין הַתְּקִימִים וּבֵין הַתְּקִימִים אֶשְׂרֵךְ לֹא תֵאָכֵל" שהיא הטהורה "ובין הַתְּקִימִים אֶשְׂרֵךְ לֹא תֵאָכֵל" שהיא הטמאה?

והנה בגמ' ביומא (פג.) מסופר על שתי נשים מעוברות שהריחו דבר מאכל ביום הכיפורים והתאוו לו, ואם לא היו אוכלות היו קרובות לסננה להן ולעוברן, ובאו לפני רבי ושאלוהו מה לעשות. אמר להם שילחשו באוזן שיום הכיפורים הוא ואם יועיל ותרד תאוותה הנה מה טוב, ואם לאו יאכילו אותן מה שהן זקוקות בשביל להחיות את נפשן כיון שהגיעו עד שערי מוות, וכאשר לחשו להם, האחת נרגעה והשניה לא נרגעה, האשה שנרגעה זכתה ויצא ממנה רבי יוחנן, והאחרת שלא נרגעה יצא ממנה שבתאי אוצר פירות, שהיה אוצר את הפירות בזמן השובע בכדי להפקיע את השערים בזמן הרעב.

ומעתה, יש לומר שרמו לנו הכתוב דין זה, ואמר שהם רצונך להבדיל בין ילד טמא לילד טהור, אי תבדוק את החיה (החיות) ויצא ממנה רבי יוחנן, והאחרת לא שיהיה כ" היום אינה נרגעת ואוכלת, תדע שהעובר טמא הוא, אבל אם החיה לא תאכל אי תדע שהעובר טהור הוא. לפ"ז הכתוב מסודר כפתור ופרח.

דרש יהודה, לרבי יהודה מנעלם, ירושלים, ראש ישיבת פורת יוסף.

מכון "חכמי ספרד" - בראשות הרב משה פרץ שליט"א רב ק"ק "לב אליהו" וראש ישיבה לצעירים מצוינים נתיבות

אלפי ספרים של חכמינו הספרדים זיע"א לא הודפסו שוב זה מאות בשנים, וחלקם אף נותרו ערייין בכתבי יד ואין להם גואל עד שכמעט נשתכחה תורתם וחכמתם. בחסדי ה' המרובים הקמנו ספריה גדולה, יחידה מסוגה בעולם, המכילה יותר מ-3,000 ספרים עה"ת מחכמי ספרד, חלקם בכתבי יד נדירים.

וכעת אנו עמלים לברר מקהן של צדיקים ולהוציא לאור תעלומה, מאוצרות חידושיהם המיוחדים ומעשייהם המופלאים בסדרת ספרים מורחבת על חמשה חומשי תורה, ועליו ליקוט יהודי מגאונים וחכמי ספרד, תורה מפוראה אשר לא נראה כמותה!

ניתן לרכוש ספר או פרשה להצלה או לרפואה או להבדיל לעילוי נשמת יופיע עם התורם בעמוד מיוחד בצורה המכובדת והראויה בתחילת הספר או בתחילת הפרשה זכותם ושל החכמים זיע"א תעמוד לכל התורמים והמסייעים שיצליחו בכל מעשי ידיהם בבראות נוחת, ספרים ימים ושנים, בטוב ובנעימים, אמן.

לתרומות והקדשות הגיליונות הבאים, לקבלת הגיליון בדוא"ל, למשלוח חידושי תורה, עובדות, ספרים, תמנונות ומסמכים ניתן ליצור קשר

רחוב הרב צבאן 9 ת.ד. 516 נתיבות. טל: 077-553-5280 פקס: 077-5535281 | toratsfarad@gmail.com | תרומות: עמותת חכמת שלמה, בנק הפועלים 335481 סניף 556

עכשוו אשר לתרום לגיליון תורת החכמים במסדות של "נדירים פלוס"